

Cselekvő megőrzés Noszlopysokkal

Veszprémben és környékén számos védett élőlény fordul elő. Néhány növényfajnak a város belterületén is jelentős populációja akad: ilyen például az agár sisakoskosbor. A Jutasi lakótelephez tartozó kutyafuttató domb területén ugyanis több száz tőből álló populációja honos ennek a vad orchideának. Növényünk ugyan országos szinten még nem ritka, de a nem megfelelő élőhely-kezelési módszerek, szennyezések, beépítések valamint a klímaváltozás jelentős mértékben fenyegetik állományait. Éppen ezért fontos hogy minden populáció megőrzésére törekedjünk.

1. A kutyafuttatón lévő agár sisakoskosbor színváltozatai 2024-ben

Történt ugyanis, hogy 2026 telén az élőhelyre egy felelőtlen állampolgár szerves hulladékot, avart és egyéb növényi maradványokat terített szét a terület egy kisebb részén, amely az agár sisakoskosbor tövek mintegy 10-15 %-át érintette. Az ilyen cselekedet teljesen illegális és igen negatív hatással bírhat érzékenyebb növényfajokra, illetve a gyepek fajdiverzitására, a növények kondíciójára és túlélőképességére. Ezért aztán összefogtam a 11. évfolyam biológia fakultációs csoportjával, és meghirdettem a terület megtisztítását illetve helyreállítását. A csoportban lévő kedves tanulók örömmel, és nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a munkába. A kiszállítás során a szerves anyag többlet összegyűjtése majd elszállítása is lezajlott.

2. A szétterített szerves hulladék, és.....az élőhely megtisztítása

3. Az avarréteg alatt a tövek bár károsodtak, klorofill képzésük akadályozódott, többségük így is életképesnek tűnt

A március elején elvégzett munka azért volt időszerű, mert így még maradt ideje a töveknek helyrejönni, amely az áprilisban kezdődő virágzás előtt létfontosságú volt. A helyszínen kora tavaszi becslésünk alapján mintegy 20-25 példányt mentettünk meg a szorongató hulladék nyomása alól. Később azonban kiderült, hogy alulbecsültük a populációt: ennek az egyedszámnak nagyjából a duplája hozott virágzatot, ami nagy örömeinkre szolgált. Sajnos azonban az egyre fokozódó aszály a virágzás folyamatát derékba törte.

4. A mentési munkálatok eredménye kb. félszáz tő virágzása lett

Ennek ellenére, bár a tövek kondíciója ugyan csökkenhetett a szárazság miatt, de a populáció stabilitását figyelembe véve várható, hogy egy csapadékosabb évben az élőhely újra régi pompájában tündökölhet. Az agár sisakoskosbor hazánkban 10 000 Ft-os eszmei értékkel bír, így a mentési munkában részt vevő tanulók tevékenységének köszönhetően összesen mintegy félmillió forintnak megfelelő eszmei értékkel jellemezhető védett növényfaj menekülhetett meg!

5. Környezettudatos tanulóink balról jobbra: Tari Zsolt, Ács Barna, Kőrösi Botond, Bogdán Jázmin, Harmat Zalán, Szűcs Dorottya, Megyesi Gina, Tóth Laura, Kelemen Milán, Szabó Brendon, Szeles Gabriella, Molnár Amanda, Boros Amanda, Tóth Blanka és Tara Zsófia